

Erdő és erdőgazdálkodás a 2013-ban elfogadott törvényekben I.

Dauner Márton – erdőmérnök, közgazdász, tudományos munkatárs, NAIK ERTI

Tavaly 253 törvényt fogadott el az Országgyűlés. Ez a törvényalkotási teljesítmény döntően az Alaptörvényhez kapcsolódó, az új Polgári Törvénykönyv elfogadása és a végrehajtással összefüggő módosítások, valamint számos EU harmonizációs kötelezettség, továbbá a normál jogalkotási kötelezettség (pl. a következő évi költségvetési törvény elfogadása) miatt alakult ki. 23 törvény közvetlenül, illetve közvetetten érinti az erdőt és az erdőgazdálkodást, ebből 8 módosítja az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt (a továbbiakban: Evtv.). A törvényeket elfogadási időrendben, vázlatosan mutatjuk be, röviden ismertette az általuk elérni kívánt szabályozási célt, valamint az erdőhöz, a védelméhez és az erdőgazdálkodáshoz közvetlenül, illetve közvetetten kapcsolódó szakaszokat. A normaszöveg pontos idézése nem volt cél, mivel a törvények és más jogszabályok szövegű, térítésmentes, közvetlen internetes elérhetőségeit a cikksorozatunk végén adjuk meg.

I./ 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről
Nagyon nagy terjedelmű, átfogó joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 02. 11-i ülésnapján fogadta el. Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 31. szám.

Hatálybalépés: 2014. március 15.

A törvény a mellérendeltség és egyenjogúság elve szerint szabályozza a személyek alapvető vagyoni és személyi viszonyait. Monista (egységes jogrendszer) elven épül fel, az üzleti világ, a kereskedelem, vagyis a vagyoni forgalom professzionális szereplőinek és a magánszemélyek magánjogi viszonyait egyaránt átfogja. A 284 oldalas, korszerűen tagolt hatalmas joganyag (kódex), mely az erdőgazdálkodás alapjaira, cselekményeire és jogügyleteire is értelemszerűen kiterjed, 8 könyvre, azon belül részekre, fejezetekre és címekre (a teljesség igénye nélkül néhány kapcsolódó fejezetet példaként kiemelve) tagolódik: 1. Bevezető rendelkezések, 2. Az ember mint jogalany (Jogképesség, Cselekvőképesség, Személyiségi jogok, Szerzői jog és iparjogvédelem) 3. A jogi személy (A jogi személy általános szabályai, Egyesület, Gazdasági társaság, Szövetkezet, Egyesülés, Alapítvány) 4. Családjog (Alapelvek, Házasság, Az élettársi kapcsolat családjogi hatásai, A rokonság, A rokонтartás, A gyámság) 5. Dologi jog (A birtok, A tulajdonjog: pl. a XVI. fejezet A vadak és a halak tulajdonjogának megszerzése, A korlátozott dologi jogok: pl. a XXXII. fejezet A használat, Az ingatlan-nyilvántartás) 6. Kötelmi jog (A kötelek közös szabályai, A szerződés általános szabályai, Egyes szerződések: pl. a XLIII. fejezet A bizalmi vagyonkezelési szerződés, vagy pl. a XLV. fejezet A hasznóbérleti szerződés, Felelősség szerződésen kívül okozott kárért, Az értékpapír, Egyéb kötelemeleketkeztető tények) 7. Öröklési jog (Általános szabályok, Végintézkedésen alapuló öröklés, Törvényes öröklés, Köteles rész, Az öröklés joghatásai) 8. Záró rendelkezések (Értelmező rendelkezések, Hatálybalépés és átmeneti rendelkezések, Az Európai Unió jogának való megfelelés).

II./ 2013. évi VI. törvény a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról

Rövid joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 02. 18-i ülésnapján fogadta el. Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 32. szám.

Hatálybalépés: 2013. február 26.

A termőföldről szóló 1994. évi LV. tv.-t úgy módosítja, hogy a termőföld, művelési ágtól független – kivétel az erdő – földhasználati bejelentési kötelezettségének megtartásával 2013. január 1-jétől visszamenőlegesen illeték- és igazgatási díjmentessé teszi a regisztrációs eljárást. Az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó, nem erdőművelési ágú termőföld azonban ide tartozik.

III./ 2013. évi XXVI. törvény a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, valamint a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény módosításáról

Rövid joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 02. 18-i ülésnapján fogadta el.

Kibirdetés: Magyar Közlöny 2013. 51. szám.

Hatálybalépés: 2013. április 4.

Védettséggel érintett, adott esetben erdőterületen található objektumra is kiterjedhet. Módosítja a környezetvédelmi törvényt, hogy a felhatalmazások összhangban legyenek az illetéktörvénnyel. Módosítja a természetvédelmi törvényt is, mert a korábbi szerint minden szikes tó és láp védett. Egy 2003-as alkotmánybíróági határozat nyomán a természetvédelmi hatóságok azonban kötelesek úgy meghatározni ezeket, hogy az ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre alkalmas legyen, területenként egyedi hatósági határozatban, a természeti védettség kiterjedésének megállapításával. Cél, hogy a kizárólag állami tulajdonú, értékes barlangjaink jobb védelme érdekében, felhatalmazás alapján a miniszter megfelelő részletszabályokat tudjon alkotni.

IV./ 2013. évi XXXV. törvény az egyes agrár tárgyú törvények módosításáról

Közepes terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 03. 25-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 57. szám.

Hatálybalépés: 2013. április 5.

14 törvényt módosít, melyek a következő csoportba sorolhatók: Az elsőbe az egyes ágazati, igazgatási szolgáltatási díjak fizetésével összefüggő, a másodikba a miniszter rendeletalkotási felhatalmazását érintő módosítások tartoznak. Ez többek között a mezőőr, a hivatásos vadász, a halőr, a természetvédelmi őr, az erdészeti szakszemélyzet és jogosult erdészeti szakszemélyzet, valamint az erdővédelmi szolgálat tagja egy-egy egyes megjelenésű szolgálati igazolvány és szolgálati jelvény viselésére terjed ki. A módosítással a továbbiakban beiktatják még azt a szabályt, mely szerint: az eljárás díj- és illetékmentesnek minősül, ha a törvény végrehajtására kiadott díjrendelet nem tartalmaz az adott eljárás vonatkozásában díjfizetési kötelezettséget. Kiemelést érdemel a megosztással kapcsolatban az Evtv. módosítása, amely szerint: megosztással csak olyan erdőművelési ágú földrészlet vagy alrészlet alakítható ki, amelynek szélessége átlagosan legalább harminc méter, és területe természetességi állapotától függően kettő hektárnál, illetve egy hektárnál nagyobb, kivéve, ha a megosztás célja erdő igénybevétele.

V./ 2013. évi XLVII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000. évi CXII. törvény módosításáról

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 04. 15-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 67. szám.

Hatálybalépés: 2014. január 1.

A módosítás célja, hogy a települési önkormányzatokat terhelő kötelezettségek teljesítésének törvényi háttérét rugalmasabban és életszerűbben biztosítsa, továbbá az ellentmondások feloldása. A 14 §-ból álló törvény többek között módosítja az erdőgazdálkodási térségre és az erdőterületek kijelölésére vonatkozó szabályozást. Nagyobb mozgásteret ad a települési önkormányzatoknak a zöldterületek kijelölésében. Összhangot teremt a fogalomhasználatban, a településrendezés tervezése során egységesen értelmezhető a szabályozás.

VI./ 2013. évi LVI. törvény az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosításáról

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 04. 30-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 73. szám.

Hatálybalépés: 2013. május 10.

A törvényben eddig meglévő energia-infrastruktúrák megvalósítása mellé bekerült a vonalas közlekedési infrastruktúra

is. Ez az ország területén lehetővé teszi, szükség esetén a fejlesztési tervekben közutak, gyorsforgalmi utak tervezését is. Mindez eredményezheti a művelésből történő kivonást, a művelési ág változását, az övezeti besorolás módosítását stb. és így kapcsolódhat, adott esetben erdőművelési ágban lévő ingatlanhoz is.

VII./ 2013. évi LIX. törvény a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény és az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény módosításáról

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 05. 06-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 79. szám.

Hatálybalépés: 2013. május 23.

A módosítás első része a Nemzeti Földalapról (továbbiakban: NFAtv.) szóló törvényt úgy változtatja meg, hogy a 3 hektárnál kisebb, állami tulajdonú, nagyobb birtoktestekhez nem tartozó, versenyképes vagy életképes területeket a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet pályáztatás és árverezés nélkül eladhatta. A megkötött szerződéseknek a közérdekű, nyilvános adatait közzé kell tenni. Az egymillió forintnál nagyobb értékű földrészlet értékesítéséről a Birtokpolitikai Tanács dönt. A módosítás másik lényeges részében, a termőföldről szóló törvény szerint meghosszabbított haszonbérleti szerződés esetén a haszonbérleti szerződés megkötésére vonatkozó szabályokat 2013. január 1-jével kell alkalmazni. A lejárt előtt lehet kérni a haszonbérlet meghosszabbítását, azonban pályáztatni kell. A módosítás további része a hatályos Evtv.-t módosítja, kiküszöböli a párhuzamosságot és azonos szabályozási keretbe illeszti a rendelkezéseket. A termőföldek között az erdővagyon sajátos helyet foglal el, szakmai jogszabályok vonatkoznak rá. Korábban az Evtv. is és a NFAtv. is tartalmazott rendelkezéseket az erdő esetében vagyonkezelésre, akár a használatba adásra vagy hasznosításra vonatkozóan. Az NFAtv. pontosabban meghatározza a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet hatáskörét az adott erdővagyon tekintetében. A módosítás érinti azon osztatlan közös tulajdonban álló erdőingatlanokat, melyben az állam tulajdoni illetőségekkel rendelkezik.

VIII./ 2013. évi LXXX. törvény a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvény és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvény módosításáról

Kis terjedelmű joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 06. 03-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 96. szám.

Hatálybalépés: 2013. június 14.

A módosítás pontosítja és kiegészíti a Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaságról szóló 2001. évi XX. törvényt (a továbbiakban: MFB tv.) és a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt (a továbbiakban: Nvtv.). Az MFB tv.-ben a bank irányítási rendszere módosul, míg az Nvtv.-ben a tulajdonosi joggyakorlás kiegészül. Az állam kizárólagos tulajdonában lévő vagyoni körbe emeli az ipartörténeti értékű Győr-Veszprém vasútvonalat és az ugyancsak műemléki védettségű Nagyirtás-Nagybörzsön, továbbá a Füzesabony-Putnok vasútvonalakat is. A törvényt módosítás 1. és 2. mellékletében pedig, más állami tulajdonosi joggyakorlási kérdések kiigazítása mellett a „HM Budapesti Erdőgazdasági Zrt.” szövegrész helyébe „Budapesti Erdőgazdaság Zrt.” szövegrész, a „HM Kaszó Erdőgazdasági Zrt.” szövegrész helyébe „Kaszó Erdő-

gazdaság Zrt.” szövegrész és a „HM VERGA Veszprémi Erdőgazdasági Zrt.” szövegrész helyébe „VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.” szöveg lép.

IX./ 2013. évi LXXXII. törvény a Kormány és a vidékfejlesztési miniszter munkáját támogató kormányzati testületekkel kapcsolatos egyes törvények módosításáról

Kis terjedelmű jogszabály. Az Országgyűlés a 2013. 06. 03-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 96. szám.

Hatálybalépés: 2013. június 28.

A módosítás jogtechnikai a kormányzati testületi rendszer áttekinthetősége érdekében. Kormányzati szándék a testületre utaló valamennyi törvényi rendelkezés hatályon kívül helyezése és a megfelelő jogforrási szinten történő újraszabályozás. Vannak nem érintett testületek: a Magyar Élelmiszerkönyv Bizottság szakkbizottságai, a Növényvédelmi Bizottság, a Magyar Takarmánykódex Bizottság, a Birtokpolitikai Tanács, a Magyar Állat-egészségügyi és Állatjóléti Kódex Bizottság, az Országos Környezetvédelmi Tanács, a Géntechnológiai Eljárásokat Véleményező Bizottság (a neve módosul) és a Pálinka Nemzeti Tanács. A kikerülő és kormány-, illetve miniszteri rendeleti szinten szabályozandó testületek: az Országos Vízgazdálkodási Tanács, az Országos Vadgazdálkodási Tanács, az Országos Halászati Bizottság, az Országos Erdő Tanács. Az Evt. a törléseken túl, feladatot kijelölő, új bekezdésekkel egészül ki. A miniszter minden évben közleményben határozza meg az Erdők Hetét. A rendezvények azt a célt szolgálják, hogy az ország lakossága tájékoztatást kapjon az erdők állapotáról, az erdőgazdálkodási tevékenység helyzetéről, a Nemzeti Erdőprogram végrehajtásáról. Évenként tájékoztatást tesz közzé az ország erdőállományának helyzetéről, állapotáról.”

X./ 2013. évi LXXXIV. törvény egyes törvényeknek a közigazgatási hatósági eljárásokkal, az egyes közhiteles hatósági nyilvántartásokkal összefüggő, valamint egyéb törvények módosításáról

Terjedelmes jogszabály. Az Országgyűlés a 2013. 06. 03-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 97. szám.

Hatálybalépés: 2013. június 15-től 2014. március 1-éig folyamatos, az Evt.-t érintő módosítás 2013. július 1.

A tárcák felülvizsgálták a szakterületükhöz tartozó nyilvántartásokat, és javaslatot tettek 438 közhiteles hatósági nyilvántartásként kezelendőre, a kapcsolódó törvénymódosításokra. Az Evt.-t érintő módosítások az alábbiakra terjednek ki: közhiteles hatósági nyilvántartású adatok, a bejegyzéstörlesztési okirati kelléke, a közzététi létesítmény adatai, a nem közzététi létesítményhez kapcsolódó közzététi berendezés adatai, a lovasláras és járműközlekedésre kijelölt utak adatai, a turistaútvonal adatai, támogatások, bejelentett erdőkárok adatai, a földalatti gomba gyűjtésére vonatkozó adatok, az elkülönített számlán elhelyezett letéti adatok, a szakszemély adatainak, a bírságoknak a nyilvántartása, közhiteles adatszolgáltatás, adatátvétel ingatlanügyi hatóságtól.

XI./ 2013. évi XCIII. törvény az egyes rendészeti tárgyú törvények módosításáról

Terjedelmes, 47 oldalas, 30 módosítással érintett törvény.

Az Országgyűlés a 2013. 06. 10-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 101. szám.

Hatálybalépés: 2013. július 1-jétől 2014. január 1-éig folyamatos, az Evt.-t érintő részek 2013. szeptember 1.

Cél a felhalmozódott gyakorlati tapasztalatok jogalkotásba átültetése. Az Evt.-t érintő módosítások az erdőgazdálkodási és az erdővédelmi bírság kivetésének pontosítását tartalmazza. A szabálysértési törvény erdővel kapcsolatos módosításai az erdészeti tűzgyújtási előírások, illetve a tűzgyújtási, tűzvédelmi előírások megszegése, valamint a megfelelően kiállított szállítójege nélkül szállító szabálysértés tényállás pontosítását tartalmazza.

XII./ 2013. évi XCIV. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény, valamint a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény módosításáról

Rövid joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 06. 10-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 101. szám.

Hatálybalépés: 2013. június 21.

Az Evt. módosítása a Nemzeti Lovas Program céljainak elérése érdekében történt. Az erdészeti közzététi fejlesztési terveket, a fejlesztési irányokat és az utak nyomvonalának adatait tartalmazó nyilvántartást erre is tekintettel kell kialakítani. Az új szabályozási alapelv: az erdőben – annak rendeltetésétől függetlenül – üdülés, sportolás és kirándulás céljából gyalogosan, emberi erővel hajtott kerékpárral, lóval, valamint az erdészeti feltáró hálózat részeit sport vagy turisztikai célú, lóval vontatott járművel bárki saját felelősségére ott tartózkodhat. Az erdőgazdálkodó mindezt túrni köteles, kivéve, ha azt más jogszabály korlátozza, vagy az arra jogosult a látogatás korlátozását az Evt.-ben foglaltak alapján elrendelte. Nem állami, illetve nem helyi önkormányzati tulajdonú erdőben az erdészeti feltáró hálózat részeit kívül lovagolni, emberi erővel hajtott kerékpárral közlekedni tilos, kivéve, ha az erdő tulajdonosa a tulajdoni jellegét megfelelően nem jelezte. Az erdőben megjelölt turistaúton kerékpározni és lovagolni, illetve megjelölt kerékpáros úton lovagolni abban az esetben lehet, ha az együttes használat lehetőségét megjelölték. Az erdészeti hatóság az Evt.-ben rögzített esetekben korlátozhat, illetve engedélyezhet. Üdülési, sportolási, illetőleg kirándulási célból – a kijelölt út kivételével – gyalogosan, kerékpárral és lóval sem vehető igénybe az erdősítés területe, amíg a rajta lévő faállomány el nem éri a két méter átlagos magasságot, továbbá az erdőrezervátum magterülete. Az erdészeti szakszemélyzet segédmotoros kerékpárral vagy közúti forgalomba helyezett, legfeljebb 500 cm³ hengerűrtartalmú motorkerékpárral közlekedhet az erdőben munkavégzés céljából. Az erdőterületre is kiterjedő lovas járőrőrszolgálat tekintetében a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény (a továbbiakban: Ptv.) is módosításra kerül.

XIII./ 2013. évi CVII. törvény a termőföldről szóló 1994. évi LV. törvény módosításáról

Rövid joganyag. Az Országgyűlés a 2013. 06. 14-i ülésnapján fogadta el.

Kibírdetés: Magyar Közlöny 2013. 105. szám.

Hatálybalépés: egyes rendelkezései fokozatosan, 2013. június 30-tól 2014. január 1-éig.

Cél, hogy a földhasználók a földhasználati bejelentési kötelezettségüknek eleget tegyenek. A határidő kiterjesztésével felhívja a figyelmet a bejelentési kötelezettségre, valamint arra is, hogy a használat megkezdésétől számított 30 napon belül be kell jelenteni a földhivatalhoz. További cél a széles körű állami földhasználati nyilvántartás létrehozása. 🌿